

Voortgangscommissie

Sint Maarten

Zesentwintigste rapportage aan het ministerieel overleg over de periode

1 januari 2017 – 1 april 2017

De Voortgangscommissie:

N. Schoof, voorzitter,
Mr. M. Marijnen, lid,
Vacature, lid van Sint Maarten
Mr G.J. Stortelers en A.T. Rey, secretariaat

mei 2017

Inhoudsopgave

Algemeen	3
Korps Politie Sint Maarten.....	5
Gevangenis Point Blanche.....	7
Overzicht van aanbevelingen	9

Bijlagen:

- Uitvoeringsrapportages van KPSM en gevangenis PB dd 15 april 2017

Algemeen

De voortgangscommissie van Sint Maarten biedt u hierbij de zesentwintigste voortgangsrapportage aan over de uitvoering van de plannen van aanpak van Sint Maarten het eerste kwartaal van 2017.

Het werkbezoek van de commissie vond plaats van 25 tot en met 28 april 2017.

Tijdens het werkbezoek sprak de commissie met de minister-president, de minister van Justitie, de korpschef en zijn staf en het onlangs aangestelde tweemanschap ter vervanging van de directeur van de gevangenis. Voorts sprak de commissie met het Sint Maartense lid van de Raad voor de Rechtshandhaving en de vertegenwoordiger van Nederland te Philipsburg.

Op de luchthaven werd een bezoek gebracht aan het Alphateam dat bij de grensbewaking opereert.

Sint Maartens lid

De commissie is verheugd te hebben vernomen dat een formele voordracht voor een Sint Maartens lid van Sint Maarten voor de voortgangscommissie is gedaan. Dat is conform de toezegging, die door de minister van Justitie werd gedaan tijdens het vorige werkbezoek van de commissie. De verwachting is daarmee gerechtvaardigd dat de volgende rapportage in volledige bezetting van de commissie kan worden uitgebracht.

Presentatie Staten

De voorzitter van de voortgangscommissie heeft, ter uitvoering van een afspraak met de voorzitter van de Staten, een presentatie gehouden over de waarnemingen van de commissie bij de opbouw van de politie en de gevangenis.

De presentatie vond plaats op 10 maart 2017 tijdens een besloten zitting van de Centrale Commissie van de Staten, die vrijwel voltallig aanwezig was. De leden werden geïnformeerd over de stagnaties bij de uitvoering van de plannen van aanpak en vele vragen van leden werden beantwoord. De commissie hoopt hiermee een bijdrage te hebben geleverd aan de controlerende taak van de Staten.

Bestuurlijke besluiten

Na vele maanden van vergeefs aandringen op actie bij de regering van Sint Maarten lijken bewegingen in het afgelopen kwartaal aanleiding te geven om gematigd optimistisch, of zo men wil, minder pessimistisch, te zijn. Het tijdens de conferentie van april 2016 opgestelde actieplan ter uitvoering van het plan van aanpak van de gevangenis is door de ministerraad goedgekeurd. Ook ging de ministerraad akkoord met de uitbreiding van de sterkte van het politiekorps volgens het schema als aangegeven in de Contourennota KPSM, dat eveneens tijdens de conferentie van vorig jaar werd opgesteld door de korpschef.

Tijdens het gesprek met de minister-president werd uitvoerig stilgestaan bij de zorgelijke situatie in de gevangenis. Daarbij sprak de hij zijn steun uit voor de maatregelen die de minister van Justitie neemt om de situatie daar te verbeteren.

Niet verwonderlijk, als wordt bedacht dat in de rapportages van de commissie van de afgelopen paar jaar herhaaldelijk indringend aan de sense of urgency werd geappelleerd en de Raad voor de Rechtshandhaving in haar rapporten grote tekortkomingen vaststelde. Dat het zover moest komen dat bij rechterlijk vonnis,

gegeven op een door de Inmates Association aangespannen procedure, werd bevolen een aantal maatregelen te nemen op straffe van een dwangsom, is wellicht de spreekwoordelijke druppel die de emmer deed overlopen. Hoe dan ook, de noodzakelijk bestuurlijke besluiten om tot concrete uitvoering te komen zijn genomen, zoals de minister van Justitie tijdens het vorige werkbezoek van de commissie heeft aangekondigd. Over de concrete uitvoering wordt onder KPSM en Pointe Blanche gevangenis verderop nader ingegaan.

Functieboeken

Tijdens de gesprekken zijn de functieboeken en bijbehorende documenten voor KPSM en de gevangenis wederom uitvoerig aan de orde geweest. De commissie herinnert eraan dat sedert 10 oktober 2010 de personeelsleden van politie en gevangenis nog niet formeel op hun plaats in de nieuwe organisatie zijn geplaatst. Ook is de rechtspositieregeling politie nog niet geformaliseerd. Niet alleen is er daardoor sprake van slecht werkgeverschap, maar ook is het niet ondenkbaar dat er formele consequenties kunnen zijn bij de uitoefening van de dienst. De commissie is daarom van mening dat het cruciaal is de functieboeken in de staat waarin zij nu verkeren en waarover overeenstemming is met de vakbonden formeel vast te stellen en noodzakelijk veranderingen daarna hun normale procedurele loop tot wijziging van de functieboeken te laten hebben.

Afpakteam

De minister informeerde de commissie over het opzetten van het afpakteam met deskundig hulp van een politiefunctionaris uit Nederland. Het team begint te draaien en over de inkomsten in het criminaliteitsfonds heeft hij met de minister van Financien afspraken gemaakt over welke deel van de inkomsten door Justitie mag worden aangewend. Hij verwacht in de nabije toekomst uit het fonds veel in de justitieketen te kunnen investeren. Overigens heeft hij de benodigde financiering voor de politie en gevangenis vooral in eigen beheer binnen de justitiebegroting gevonden, door te schrappen en te schuiven. Een andere financiële afspraak is dat hij de kosten voortvloeiend uit rechtpositionele aanspraken van ambtenaren in overleg met de vakbonden over een aantal jaren gaat faseren, omdat een bedrag ineens niet kan worden opgebracht.

Korps Politie Sint Maarten (KPSM)

Tijdens de gesprekken met de minister en de korpschef bleek dat aan een aantal punten van het plan van aanpak van de gevangenis uitvoering gaat worden gegeven.

Uitbreiding van de sterkte

Met instemming van de ministerraad kan de korpschef overgaan tot werving en selectie van twintig nieuwe personeelsleden tot en met het jaar 2020 volgens een door hem opgesteld wervingplan. De KC denkt dat dit jaar voor een belangrijk deel te kunnen realiseren door zij instroom (werving van gekwalificeerd personeel van buiten het eiland). Met de vakbonden, die uit oogpunt van carrièremogelijkheden voor het bestaande personeel daartegen bezwaar hadden, is over deze wijze van instroom overeenstemming bereikt. Personeel dat “aan de voet” wordt geworven gaat eerst naar de Basis Politie Opleiding (BPO).

De KC meldt dat met de werving van kritische functies is begonnen en twee belangrijke daarvan, de hoofden bedrijfsvoering en basis politiezorg, aan de minister voor benoeming worden voorgedragen.

Huisvesting

Voor de lokatie Cole Bay (Soremar building) zal worden begonnen met het inrichten van de schietbaan en de voorzieningen voor de centrale meldkamer. Bij de meldkamer op de huidige lokatie in Philipsburg zal het cameratoezicht, dat binnenkort operationeel wordt, tijdelijk worden ondergebracht. Daarvoor zal ook nieuw personeel worden geworven. Het cameratoezicht zal t.g.t. meeverhuizen naar Colebay.

Alpha team

Tijdens het bezoek aan het Alphateam op de luchthaven heeft de commissie kennis genomen van de inrichting en de werkwijze van het team. Het team is multifunctioneel samengesteld: politie, immigration, Kon. Marechaussee, douane en luchthaven security werken daarin samen op het volledige terrein van de luchthaven en de nabij in de lagoon gelegen ferryterminal naar Anguilla. Het team heeft daarmee breder werkterrein dan de back office (tweede lijns controle) van de grensbewaking en kan door het verenigen van de verschillende bevoegdheden snel tot actie overgaan. Het team zal voor de reiziger op de luchthaven goed zichtbaar en vindbaar zijn om het gevoel van veiligheid bij de reiziger te verhogen.

Het team is in 2016 gestart en heeft reeds enkele goede successen geboekt. De bedoeling is dit concept binnenkort ook in de zeehaven in te voeren. De samenwerking met de Franse autoriteiten zal worden uitgebreid.

Minder positief is dat geautomatiseerde bestanden maar beperkt effectief zijn omdat Actpol niet in gebruik is bij politie en grensbewaking.

Het concept, dat uitgaat van brede samenwerking, spreekt de commissie aan en het enthousiasme van de medewerkers doet in een goede en succesvolle toekomst geloven.

Actpol

Hoewel de commissie bij tijd en wijle moedeloos werd van het gesol met de geautomatiseerde informatievoorziening bij de politie is er toch aanleiding dit nu

weer met klem onder de aandacht te brengen. Op de luchthaven wordt het Actpol systeem node gemist en ook bij de politie is men daar voor het goed functioneren afhankelijk van. Achtereenvolgende ministers deden wel of niet mee met de gemeenschappelijk voorziening, waardoor tot tweemaal toe de diensten op Sint Maarten van het systeem werden afgesloten. Dat is niet goed, zeker niet als moet worden geconstateerd dat er nu, na vele jaren, ook nog geen werkend alternatief door het ministerie van Justitie is ontwikkeld. Per saldo staan de uitvoerende diensten nu wederom met lege handen. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt volledig bij de regering van Sint Maarten, in het bijzonder de minister van Justitie. De commissie hoopt daarom dat deze minister met succes uitvoering kan geven aan zijn streven om hiervoor op korte termijn met een adequate oplossing te komen.

Opleiding

Het is goed te constateren dat de korpsleiding veel werk maakt van opleidingen en cursussen en ondanks beperkingen kans ziet personeel de verschillende opleidingen en cursussen te laten volgen: van rijvaardigheidstrainingen, zedenopleiding tot een jeugdvoorlichtingstraining in Miami op uitnodiging van de Amerikaanse autoriteiten.

Gevangenis Point Blanche (HvB)

Tijdens de gesprekken met de minister president en de minister van Justitie werd duidelijk dat het besef bestaat dat bij het oplossen van de diepgaande problematiek in de gevangenis hulp van buiten het eiland noodzakelijk is. De minister van Justitie overweegt zijn ambtgenoot in Nederland te verzoeken deskundigheid beschikbaar te stellen om vast te stellen welke capaciteit in welke mate nodig is.

Tweemanschap en Task Force

Omdat de positie van de directeur van de gevangenis onhoudbaar was is hij, in samenspraak met de minister, met verlof gegaan. Daarmee was de weg vrij om in februari jongstleden een tweemanschap aan te stellen met de taak de situatie in de gevangenis te normaliseren. Daarnaast heeft de minister een task force samengesteld bestaande uit de SG van Justitie, de Hoofdofficier van justitie, de directeur van de Voogdijraad en de korpschef die hem en het tweemanschap van advies moet dienen. Vanuit het ministerie wordt het tweemanschap ondersteund door drie personen op de vakgebieden financiën, personeel en techniek. Onder auspiciën van de task force is in mei 2017, drie maanden na het aantreden van het tweemanschap, een evaluatief moment voorzien om de stand van zaken in de inrichting in beeld te brengen.

Het tweemanschap, van wie één afkomstig van de politie en de tweede van de justice academy en voorheen werkzaam in de gevangenis, heeft de commissie tijdens het werkbezoek te woord gestaan. De commissie sprak met hen over hun zware taak en de wijze waarop zij te werk gaan, waarbij ook de evaluatie die binnenkort voor de deur staat werd besproken. Daarbij is bij de commissie niet het gevoel blijven hangen dat wordt gewerkt langs de lijnen van vastgestelde plannen, zoals het in de ministerraad vastgestelde actieplan voor de gevangenis. Het ambitieniveau tot normalisatie van de situatie in de gevangenis is goed, doch moeilijk te bereiken, indien niet een pakket van maatregelen tot uitvoering worden gebracht onder leiding van een krachtige eenhoofdige leiding.

Inventariseren en uitvoeren

De commissie ondersteunt het voornemen van de minister van Justitie om zo spoedig mogelijk met DJI in Nederland te inventariseren hoe het in de ministerraad goedgekeurd actieplan kan worden uitgevoerd; welke capaciteit daarvoor nodig is, waar dat vandaan kan komen en welke kosten daarbij voorzien worden. Daarnaast is het noodzakelijk voor langere tijd een krachtige ervaren directeur aan te trekken die leiding kan geven aan het team en het gezag in de gevangenis kan herstellen.

Investeren in personeel

Hoewel de commissie met instemming verneemt dat ook de financiering van de toegang en het hekwerk rond de gevangenis vergaand zijn geregeld – en deze werkzaamheden zijn dringend nodig – blijft de personele situatie voor het functioneren van de gevangenis van cruciaal belang. Naar de mening van de commissie dient de eerderbedoelde inventarisatie zich vooral daarop te richten: investeren in personeel, opzetten van een krachtige personeelsfunctie en uitvoering

van een opleidingplan. De commissie heeft de commissie aanbevolen bij het aantrekken van een krachtige directeur de Task Force een belangrijke rol te geven.

Overzicht van aanbevelingen en adviezen

1. De commissie beveelt aan de Task Force een belangrijke rol te geven bij het aantrekken van een krachtig leiding van de gevangenis (directeur en MT leden) en ondersteunt de minister om met DJI te inventariseren op welke wijze het actieplan HvB tot spoedige uitvoering kan worden gebracht.
2. De commissie roept de regeringen van Sint Maarten en Nederland met klem op om verantwoordelijkheid te nemen en spoedig besluiten te nemen die er toe leiden dat de politie van Sint Maarten de volledige beschikking heeft over Actpol.
3. Er moeten drastische maatregelen genomen worden om terstond met de uitvoering van de actieplannen te kunnen beginnen. Het ministerieel overleg wordt daarom dringend gedviseerd te bespreken hoe vaart kan worden gebracht in de uitvoering van de inmiddels door de ministerraad van Sint Maarten vastgestelde actieplannen, teneinde aan het eind van de werkingsduur van de Samenwerkingsregeling onomkeerbare vorderingen te kunnen realiseren.
4. De commissie dringt er bij het ministerieel overleg en de minister van justitie met klem op aan de formatieplannen en functieboeken van politie en de gevangenis nu vast te stellen in de staat waarin deze zich nu bevinden.

Uit eerdere rapportages:

- A. De commissie adviseert vast te stellen dat prioriteit bij de uitvoering van de plannen van aanpak dient te liggen en dat uitgaven daarvoor zichtbaar in de begroting van het land worden opgenomen.